

Openbaring 21:1-5

- Een vrouw die net 80 jaar is geworden vertelt dat zij steeds moet denken aan de geboorte van haar eerste zoon. Hij is dood geboren. Ze heeft hem even gezien. Haar man heeft hem begraven zonder dat hij ooit een naam gekregen heeft.

Haar verhaal eindigt met de zinnen: "Zijn geboorte, het lijkt allemaal zo zinloos, zo doelloos. Ik moet steeds aan hem denken. Ik weet er geen raad mee." En dan ineens dat zinnetje: "Ach God, dat koninkrijk, komt dat nog?" Het is een gebed, waarin verwijt te horen is en verlangen.

- Haar zinnetje komt ongetwijfeld uit het gedicht van Gerard Reve: "Graf te Blauwhuis" Het gaat over een grafsteen die verwijst naar een jongen van 18 jaar die door een kogel is getroffen.

Het eindigt met de zinnen: "Gij die koning zijt, dit en dat, wat niet al.

Ja, ja kom er eens om.

Gij weet waarom het is, ik niet.

Dat koninkrijk van u, weet u wel, wordt dat nog wat?

Die tachtigjarige vrouw heeft het verwijt, de zucht vanuit het ongerijmde vanuit het gapende gat van zinloosheid, vanuit de ordeloosheid, herkend.

Het doet denken aan die zinnen van die Amsterdamse die tijdens WO II gedwongen wordt de executie te zien van een groep jonge mannen.

Ze roept tot een voorbijganger: "Het is onmogelijk dat dit het einde is voor deze jonge kerels".

Zonder het woordje God op de lippen te nemen vlucht ze tot God.

- Voor zover we weten zijn er altijd twee manieren van denken, spreken en informatie vergaren geweest.

De ene wordt weergegeven met het Griekse woord logos. Het levert de wetenschap op die maakt dat we onze omgeving naar de hand kunnen zetten en dat we leven kunnen. Alles hebben we eraan te danken.

Nee niet alles. Want er is altijd ook nog sprake geweest van een aanvullend weten. Dat werd altijd weergegeven met het andere woordje: mythos. De logos weet geen raad met de angst en de pijn en de vreugde en de extase en het diepe gevoel van leegte. Logos heeft geen formule voor de hopeloosheid van de vrouw van 80 die steeds aan haar eerstgeborene moet denken.

Mythos levert verhalen op van een verloren zoon die thuis komt en een beeld van een God die met een zakdoek alle tranen van de ogen wist en van een hoofdman over 100 die bij een gekruisigde uitroept: "Waarlijk deze was Gods zoon."

Mythos levert zinnen op als: "Dat koninkrijk van u wordt dat nog wat?"

Wij zijn helaas in een tijd aangeland waarin de logos allen maar lijkt te tellen. Wat de mythos levert is een sprookje zeggen wij en we bedoelen dan dat het niks voorstelt.

- Johannes is in het jaar 95 verbannen naar Patmos. Zo is hij gescheiden van zijn gemeenten, van zijn mensen die vervolgd worden en gekleineerd en gediscrimineerd.

En vanaf Patmos vertelt hij zijn mythe dat nooit het laatste woord is aan het duister. Dat de voorsprong van de beul geen eeuwige voorsprong is. Dat de liefde overwint, de trouw en de goedheid.

Maar ondertussen worden zijn mensen vernederd en vervolgd. De hopeloosheid en de reddeloosheid waren rond. En dan vertelt Johannes zijn laatste visioen, zijn mythe.

En als ik het beeld zie dat hij oproept dan zie ik God als een moeder Theresa rondgaan met een zakdoek in haar handen. Zij wist de tranen af van de ogen van die 80-jarige vrouw die weent om haar doodgeboren zoon.

- Wat moeten wij op een dag als vandaag met logos?

Johannes ziet een vernieuwde hemel en een vernieuwde aarde. (Dat is de betekenis van het woordje nieuw hier)

45 namen, dat zijn 45 levens verbonden met eindeloos veel levens.

En daarin is heel veel moois en heel veel goeds dat niet verloren mag gaan. Heel velen die gestorven zijn hebben eindeloos gedeeld totdat zij uitgedeeld zijn en de generaties na hen gaan dankbaar verder met wat zij ontvingen.

Maar ook kom je bij heel veel spijt, en wrok en pijn en teleurstelling en tekort geschoten en gemist en niet gelukt en niet tot zijn recht gekomen.

Wat doen we hier? We noemen de naam die bij dit weten van het hart en de ziel horen: "Ik ben die er zijn zal." En daar verbinden we alle namen mee. "Verbonden op leven en dood", zeggen we. En we stamelen: "Vriendschap met de Eeuwige is eeuwige vriendschap".

Jan de Geus.